

Ärendenummer:

2026/787

Datum:

2026-06-16

Er referens:

KN2026/00741

Klimat- och näringslivsdepartementet

Remissvar

Ädelmetallutredningen – en moderniserad reglering av handel med ädelmetallarbeten SOU 2026:14

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) som ansvarar för bland annat ackreditering, reglerad mätteknik, ädelmetallkontroll och samordning av marknadskontroll vill lämna följande remissvar.

Swedac välkomnar utredningens övergripande inriktning och konstaterar att flera av de frågor som myndigheten lyft under utredningsarbetet har beaktats. Samtidigt vill Swedac uppmärksamma några frågor som bör beaktas vidare i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Samarbete med Tullverket för effektivare tillsyn

Swedac ser ett värde i att etablera ett samarbete med Tullverket på ädelmetallområdet. Ett sådant samarbete skulle kunna bidra till ett effektivt tillsynsarbete, särskilt mot bakgrund av den ökande e-handeln och gränsöverskridande handeln.

För att möjliggöra ett ändamålsenligt samarbete med Tullverket på ädelmetallområdet kan det finnas behov av att överväga kompletterande bestämmelser som klargör bland annat Swedacs ansvar för tillsyn även i fråga om införsel till och utförsel från Sverige av ädelmetallarbeten, Tullverkets roll vid tullkontroll av varor som kan utgöra ädelmetallarbeten, formerna för informationsutbyte mellan myndigheterna samt Swedacs tillsynsbefogenheter när det gäller varor som står under tullövervakning.

Frågan om ett formaliserat samarbete mellan Swedac och Tullverket behandlas inte närmare i utredningen. Swedac vill därför inte i detta skede ta ställning till den närmare utformningen av sådana bestämmelser, men ser ett värde i att frågan utreds vidare i nära dialog med berörda myndigheter.

Kontrollorganets medgivande till kontrollstämpling och gränsdragningen mot myndighetsutövning

Utredningen föreslår att tillverkare och importörer ska kunna utföra kontrollstämpling efter

medgivande av kontrollorganet. Utredningen bedömer att ett sådant medgivande utgör en del av kontrollorganets fullgörande av sitt uppdrag, men ligger inom ramen för ett civilrättsligt reglerat samarbete och inte utgör ett myndighetsbeslut som påverkar den enskildes rättsliga ställning.

Swedac delar uppfattningen att relationen mellan kontrollorgan och företag i grunden är affärsmässig. Samtidigt vill Swedac uppmärksamma att den föreslagna ordningen innebär att möjligheten för en tillverkare eller importör att själv utföra kontrollstämpling knyts till ett ställningstagande från ett ackrediterat kontrollorgan i lagtexten. Om medgivandet framstår som ett formellt beslut som avgör vem som får utföra en lagreglerad uppgift, kan det likna ett tillstånd, även om kontrollstämpling fortfarande kan utföras av kontrollorganet. Medgivandets utformning och konsekvenser, inte minst möjligheten att återkalla det, gör att det ligger nära vad som kan betraktas som myndighetsutövning, trots utredningens intentioner att skapa en ordning där detta regleras civilrättsligt. Swedac vill därför särskilt peka på behovet av att denna gränsdragning beaktas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Delegering av kontrollstämpling inom ädelmetallkonventionen

Frågan om delegering av kontrollstämpling har diskuterats inom ädelmetallkonventionen, och Swedac noterar att detta kan komma att påverka den svenska regleringen. Om konventionen i framtiden skulle tillåta delegering av stämpling behöver 3 § förordningen (1975:49) om gemensam kontrollstämpel m.m. för arbeten av guld, silver eller platina ses över, eftersom bestämmelsen i dag utgår från att kontrollstämpling utförs av kontrollbyrå.

Ackrediteringskrav för kontrollorgan och potentiella handelshinder

Swedac noterar att utredningen föreslår att det även fortsättningsvis ska krävas att kontrollorgan är ackrediterade av Swedac för att få utföra kontrollstämpling med den nationella kontrollstämpeln enligt 8 § lagen (1999:779) om handel med ädelmetallarbeten. Swedac vill här uppmärksamma att ett sådant krav kan aktualisera frågor om den fria rörligheten för tjänster enligt EU-rätten, särskilt i förhållande till aktörer etablerade i andra EU/EES-länder som vill tillhandahålla kontrollstämplingstjänster i Sverige.

Utredningen gör bedömningen att kravet är proportionerligt mot bakgrund av syftet att säkerställa statens kontroll över användningen av det lilla riksvapnet. Swedac ifrågasätter inte denna bedömning, men vill understryka att de EU-rättsliga frågorna om fri rörlighet och eventuella handelshinder bör beaktas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Detta yttrande har beslutats av den tillförordnade generaldirektören Håkan Pettersson efter föredragning av juristen Linda Alenius. Chefsjuristen Anette Arveståhl, avdelningschefen Mikael Schmidt, stabschefen Linnea Holm, utredaren Rema El-Nagar och juristen Tove Sehested har deltagit vid handläggningen av ärendet.